

ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНЕ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВНЗІ

Мета професійно-орієнтованого рівня вивчення іноземної мови в економічному університеті — наділити студента мовленнєвою компетенцією, яка дозволяла б професійно спілкуватися в усіх ситуаціях. У межах цього рівня ми навчаємо мові спеціальності. Це означає, **по-перше**, накопичення — на базі опанування загальномовними лексико-граматичними компонентами — спеціальної термінології, **по-друге**, активне засвоєння тих граматичних (синтаксичних) особливостей, які характеризують науковий стиль мови. **По-третє**, необхідно навчити студента принципам структурування наукового висловлювання, як письмового, так і усного: мають на увазі прийоми коментування, аналізу, синтезу, аргументування та дискусії. Студент повинен набути навичок роботи з джерелами інформації — визначення основної думки тексту, логічної основи висловлювання, вибирання різних видів інформації, прийоми компресії тексту і, безумовно, вміння активізувати ці навички в усному висловлюванні. При цьому, питання про те, які види роботи — з усною мовою чи письмом — повинні переважати, вирішується диференційовано, у додатку до кожної окремої спеціальності.

Студент повинен знати, які види роботи з текстом існують та застосовуються в країні, мова якої вивчається, тому що, у багатьох випадках, правила оформлення, скажімо, різних форм компресії інформації (наприклад, анотація, реферат) суттєво відрізняються в українській та французькій мовах. Не завжди співпадають і види роботи із джерелами. Для того, щоб скласти французький екзамen DALF, який дозволяє іноземцю вчитися у вищій школі Франції, не складаючи іспит з французької мови, потрібно обов'язково мати навички написання *compte-rendu* («переказ») та *synthèse* («порівняльний аналіз кількох текстів»).

Основою курсу іноземної мови на професійно орієнтованому рівні стають аутентичні тексти, сформовані за тематичним принципом.

Ми працюємо за підручником з французької мови для студентів-економістів, який допомагає нашим студентам оволодіти специфікою французької мови і створює міцне підґрунтя для само-

стійшого вдосконалення знань, а також навичок для ведення ділової бесіди в межах майбутньої спеціальності.

Наш підручник (*Колечко О. Д., Крилова В. Г.* Французька мова: Підручник для студентів-економістів. — К.: КНЕУ, 2002. — 334 с.) подає матеріали про суто економічні поняття з питань економіки, мікро- та макроекономіки, ринку, маркетингу, менеджменту, інвестицій, формування бюджету і т. ін. До підручника включено 15 уроків-блоків, які пропонуються для аналітичного читання та 17 текстів — для синтетичного читання. Ці уроки супроводжуються системою вправ, спрямованих на розвиток необхідних для цього рівня навичок та вмінь. Вправи лексико-граматичного характеру (на словотворення, запозичення, характерні для мови спеціальності синтаксичні та граматичні конструкції, знаходження синонімів, антонімів, термінологічних еквівалентів і т. п.) спрямовані з метою накопичення спеціальної лексики. Вправи на рівні тексту (виділення основної думки ключових слів, різні види читання) готують студента до формування змістовного висловлювання в усній чи письмовій мові. Через ці вправи студент набуває навичок коментування, аргументування, ведення дискусії.

На завершальному етапі університетського курсу іноземної мови змінюється характер матеріалів і, відповідно, набір вправ, який дає змогу навчати всім складовим професійно орієнтованої компетенції.

В. І. Круковський, канд. філол. наук, доц.,
кафедра іноземних мов факультету МЕіМ

ДО ПИТАННЯ КЛАСИФІКАЦІЇ АНТОНІМІВ (на матеріалі французької мови)

Сучасні дослідники пропонують такі лінгвістичні критерії об'єднання антонімів у групи: 1. **Лексико-семантичний**: а) семантична спільність, яка виявляється в тому, що антоніми виражають одне й те саме родове поняття, характеризують явище одного плану, тобто мають архісему, або «спільну сему»; б) наявність протилежної семантики. Для сем, які взаємно передбачають і взаємно виключають одна одну, надаючи відношенням антонімічного характеру, вживається термін «контрарні семи». Наявність цих сем забезпечує діаметральну опозицію між словами-